

Iitin kunta

Ympäristönsuojelu- määräysten perustelut

1.4.2025 alkaen

Ihastu Iittiin!

Hyväksytty kunnanhallituksessa xx.x.2025
Hyväksytty kunnanvaltuustossa 18.2.2025

Sisällys

	Luku 1 Yleiset määräykset	3
1 §	Tavoite ja soveltamisala	3
2 §	Määräysten valvonta	3
3 §	Määritelmät ja paikalliset olosuhteet	3
	Luku 2 Vesiensuojelu	4
4 §	Talousjätevesien johtaminen ja käsittely	4
5 §	Jätevesien käsittelyetäisyydet	5
6 §	Kuivakäymälän sijoitus ja hoito	6
7 §	Mattojen ja muiden tekstiilien peseminen	6
8 §	Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden peseminen ja huolto	6
9 §	Eläinsuojien, lantavarastojen ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen	7
	Luku 3 Jätteet	8
10 §	Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa	8
	Luku 4 Kemikaalien käsittely ja varastointi	9
11 §	Vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien säiliö- ja astiavarastointi	9
12 §	Polttonesteiden ja muiden vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien jakelupaikat 10	
13 §	Polttoneste- ja kemikaalisäiliöiden tarkastukset	10
14 §	Maanalaisten kemikaalisäiliöiden käytöstä poisto	11
	Luku 5 Päästöt ilmaan	12
15 §	Savuhaittojen ehkäisy	12
16 §	Rakennusten hävittäminen polttamalla	12
17 §	Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostaminen	12
	Luku 6 Melu ja värinä	13
18 §	Meluilmoitukset	13
19 §	Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa	14
20 §	Häiritsevää melua aiheuttavat koneet ja laitteet	14
	Luku 7 Muut määräykset	14
21 §	Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja	14
22 §	Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	15
23 §	Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset	15
24 §	Voimaantulo	15

Iitin kunnan ympäristönsuojelumääräysten perustelut

Ympäristönsuojelumääräykset perustuvat seuraaviin lakeihin, asetuksiin ja päätöksiin:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus jätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolella (157/2017)

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004)

Vesilaki (588/2011)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (987/2021)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, ns. nitraattiasetus (1250/2014)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (606/2023)

Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa, ns. MARA-asetus (843/2017)

Kemikaalilaki (599/2013)

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983; 1219/1995)

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista, nk. JANO-asetus (314/2020)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Luku 1 Yleiset määräykset

1 § Tavoite ja soveltamisala

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunnilla on mahdollisuus antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä, jotka koskevat muuta kuin ympäristönsuojelulain nojalla luvanvaraista toimintaa taikka 119, 120 tai 136 §:n mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa.

Määräykset voivat koskea:

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
- 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai värinän torjuntaa;
- 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
- 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
- 5) sellaisten alueiden tai vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
- 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista; sekä
- 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia.

Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia säädöksiä ovat jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys. Pohjavedenottamoiden suoja-aluemääräykset ja kaavamääräykset voivat sisältää myös ympäristönsuojelua edistäviä määräyksiä. Lisäksi järjestyslaissa on joitakin ympäristönsuojelua sivuavia määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty siihen, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tulisi.

2 § Määräysten valvonta

Ympäristönsuojelulain 22 §:ssä on säädetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisesta.

3 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet

litin kunnan alueella on 7 vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta, joista yksi on E-luokiteltu pohjavesialue. ELY-keskukset vastaavat pohjavesialueiden kartoituksesta ja luokituksesta sekä pohjavesialuetiedon ylläpidosta. Ympäristönsuojelumääräyksiä sovellettaessa käytetään voimassa olevia pohjavesialuerajauksia. Maanmittauslaitoksen karttapalvelusta löytyy aina ajantasainen tieto pohjavesialuerajauksista.

Pohjavedenottoista Ruokosuolle ja Myllytöyrylle on vahvistettu vesilain mukaiset lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Osalle on määritetty valuma-alueet tai vain ohjeellinen suoja-alue

pohjavesien suojelusuunnitelmassa. Pohjavedenottamoiden sijaintitiedot ja suojavaöhykkeet ovat vain viranomaisten käytössä olevaa tietoa.

Kiinteät vesikalusteet (lämmivesivaraaja, pesukoneliitäntä, suihku) voivat lisätä jäteveden määrää ja haitallisuutta, minkä vuoksi niitä ei katsota vähäisiksi pesuvesiksi.

Järvien rannoilla on paljon rakennuspaikkoja. Ranta-alueita koskevat määräykset on annettu järvien hyvän tilan turvaamiseksi.

On tarkoituksenmukaista käyttää vastaavia määritelmiä kuin muut viranomaiset, kuten Tukes ja pelastuslaitos, tai mitä niillä yleisesti tarkoitetaan.

Luku 2 Vesiensuojelu

4 § Talousjätevesien johtaminen ja käsittely

YSL 202 § 3 mom. 4 ja 7 kohta; YSL 17 §; YSL 156c §; Vna 157/2017.

Nämä määräykset on annettu keskitetyn viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien johtamisen ja käsittelyn asianmukaisuuden varmistamiseksi sekä jätevesistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräykset koskevat lähinnä jätevesien käsittelyjärjestelmien sijoittamista ja teknisiä vähimmäisvaatimuksia.

Talousjätevesien käsittelyn osalta paras käyttökelpoinen tekniikka on jätevesien johtaminen viemäriverkostoon. Mikäli se ei ole mahdollista, kyseeseen tulee yleensä kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyratkaisu.

Jos kiinteistöä ei ole liitetty yleiseen viemäriin eikä toimintaan tarvita ympäristönsuojelulain mukaista lupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Riittämättömästi puhdistetut jätevedet voivat aiheuttaa hygieenistä pilaantumista ja rehevöitymistä vesistöissä sekä talousveden pilaantumisen vaaraa.

Ranta- ja pohjavesialueilla puhdistetun jäteveden johtaminen maaperään, ojaan tai vesistöön saattaa vaarantaa vesistön hyvän tilatavoitteen saavuttamisen. Iitin vesistöjen tila on esitetty Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022–2027 sekä Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027.

Eläinsuojien jätevedet voivat ympäristöön johdettuna aiheuttaa merkittävää pistemäistä kuormitusta ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ympäristölupajärjestelmän ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävien tilojen osalta määräyksellä voidaan estää jätevesien aiheuttamaa ympäristön pilaantumista. Eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevesien sekä maidon käsittelystä ohjeistetaan myös Ympäristöministeriön julkaisussa 2021:17 Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje.

5 §

Jätevesien käsittelyetäisyydet

YSL 202 § 3 mom. 1 ja 3 kohdat.

Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sekä purkupaikan sijoittamisen etäisyysvaatimukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin. Etäisyysvaatimusten perusteet ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia sekä terveydensuojelullisia. Toisaalta niillä voidaan ehkäistä muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 momentissa määriteltyä pilaantumista, esimerkiksi mahdollisia hajuhaittoja.

Etäisyyksissä on otettu huomioon myös vettymisestä aiheutuva haitta rakennusten rakenteille sekä haitat naapurikiinteistöjen nykyiselle ja tulevalle käytölle.

Talousjätevesien puhdistustasolle on hajajätevesiasetuksessa määritelty vähimmäisvaatimukset ja erikseen ohjeellinen puhdistustaso pilaantumiselle herkille alueille. Pilaantumiselle herkat alueet voidaan ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määritellä kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

Pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain 17 §:ssä. Tarpeelliset pohjavesien suojelutoimenpiteet on kuvattu Arolahden, Tillolan, Ruokosuo ja Vuolenkosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa (2014). Pohjavesien suojelusuunnitelma päivitetään noin 10 vuoden välein. Pohjavesialueilla haja-asutusalueiden jätevesien käsittelytarvetta ja sen tehostamista arvioidaan laadittujen pohjaveden suojelusuunnitelmien pohjalta.

Ranta-alueilla tulee ottaa huomioon tulvan vaikutus jätevesijärjestelmien toimintaan. Tärkeintä on estää puhdistamattomien jätevesien huuhtoutuminen korkean veden aikana suoraan vesistöön. Samasta syystä imeytys- ja kokoomaputkistot on perusteltua sijoittaa keskimääräisen vuotuisen ylivesitason yläpuolelle.

Maastollisesti talousvesikaivon alapuolelle sijoitetulla jäteveden imeytys- ja purkupaikalla ehkäistään talousveden pilaantumista. Kaikki vähäistä suuremmat jätevedet aiheuttavat vaaran pohjaveden pilaantumiselle ja pohjavedenottamon toiminnalle.

Pohjavedenottamoiden sijaintitiedot ja suojavaöhykkeet ovat vain viranomaisten käytössä olevaa tietoa. Pohjavedenottamoiden vahvistetuilla ja ohjeellisilla suojavaöhykkeillä voidaan kuitenkin asettaa ympäristönsuojelumääräyksiä tiukempia vaatimuksia, kuten kieltää kaikki jätevesien imeyttäminen ja lannan levitys YSL 180 §:n nojalla.

Jätevesijärjestelmän etäisyysvaatimuksista voidaan poiketa, mikäli maastonmuodot ja jätevesien määrä ja laatu ovat sellaiset, että voidaan osoittaa, ettei siitä synny riskiä omalle talousvesikaivolle tai muulle ympäristön pilaantumiselle. Toisen omistaman talousvesikaivon suhteen etäisyydestä ei voi poiketa. Määräyksestä poikkeaminen voidaan käsitellä rakentamisluvan yhteydessä niin, että rakennusvalvontaviranomainen pyytää lupakäsittelyn yhteydessä lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta. Asiasta tulee tarvittaessa pyytää lausunto myös ympäristöterveysviranomaiselta. Poikkeamista ei voi myöntää ilman ympäristönsuojeluviranomaisen puoltavaa lausuntoa.

Siirtymäsäännös selventää jätevesijärjestelmän päivitysajankohtaa: Toimivaa jätevesijärjestelmää, joka sijaitsee pilaantumiselle herkällä alueella, ei tarvitse uusia, jos se on päivitetty tai rakennettu 2004 tai sen jälkeen silloisten säädösten ja rakennusvalvonnan lupien mukaisesti, ennen näiden ympäristönsuojelumääräysten voimaantuloa. Sellainen jätevesijärjestelmä on päivitettävä vastaamaan voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä, kun järjestelmään tehdään olennainen muutos.

6 § Kuivakäymälän sijoitus ja hoito

YSL 202 § 3 mom. 1 ja 3 kohdat.

Kuivakäymälästä saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista ja haju- tai viihtyvyshaittoja. Käymäläjätteen sisältämien ravinteiden ja mahdollisten taudinaiheuttajien aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi on ennakolta estettävä niiden pääsy vesistöön ja maaperään.

Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 17 §:ssä on määrätty käymäläjätteen ja käymälän suotonesteen käsittelystä sekä käsittelypaikan ja uuden käymälän etäisyysvaatimuksista.

7 § Mattojen ja muiden tekstiilien peseminen

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Matonpesupaikan pesuvedet ovat rinnastettavissa harmaisiin talousjätevesiin, eli erilaisiin asumisessa ja kotitalouksissa muodostuviin pesuvesiin, jotka tulee käsitellä ennen vesistöön johtamista. Jos pesu ei ole laajamittaista (vain yhden tai muutaman kotitalouden matot vuosittain), käsittelyksi riittää imeyttäminen maahan.

Matonpesussa yleisesti käytetty mäntysuopa sisältää kaloille haitallisia happoja. Pesuaineiden lisäksi irtolika kuormittaa vesistöä.

8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden peseminen ja huolto

YSL 202 § 3 mom. 1 ja 7 kohta sekä YSL 16, 17 §.

Autojen pesuvedet ovat jätevesiä, jotka on käsiteltävä kuten muutkin harmaat jätevedet. Pestäessä autoja liuottimia sisältävillä tai muilla pesuaineilla, voi jätevesien johtamisesta maastoon tai hulevesiverkostoon aiheutua ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista.

Ammattimaisessa tai muussa usein toistuvassa pesussa jätevesimäärät ja niiden sisältämät haitalliset aineet aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa. Näissä tapauksissa muu jätevesien käsittelytapa kuin johtaminen jätevesiviemäriin riittävästi esikäsittelynä ei voi tulla kysymykseen. Viemäriverkoston toiminnan kannalta on tarpeen, että jätevedet esikäsitellään ennen viemäriin johtamista öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Poikkeuksena ovat jätevedet, jotka syntyvät pestäessä autoja satunnaisesti pelkällä vedellä tai miedoilla pesuaineilla. Tällöin vesi sisältää pääsääntöisesti vain vähäisiä määriä epäpuhtauksia. Näitäkin vesiä ei tule päästää suoraan vesistöön tai maastoon rannan välittömässä läheisyydessä. Riittävän kaukana rantaviivasta miedot pesuvedet voidaan imeyttää maaperään.

Poikkeuksena ovat pohjavesialueet, joilla kaikki puhdistamattomien jätevesien imeyttäminen maahan on kiellettyä. Vähäisetkin määrät ajoneuvojen, veneiden ja koneiden pesuvesiä aiheuttavat pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ajoneuvojen pesuvedet saa päästää maaperään pohjavesialueella vain, jos pesu tehdään pelkällä vedellä ja pesu on satunnaista.

Arolahden, Tillolan, Ruokosuon ja Vuolenkosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelman (2014) mukaan ”ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien pesu liuottimilla tai liuotinpitoisilla pesuaineilla on kielletty pohjavesialueella lukuun ottamatta tarkoitukseen soveltuvia pesupaikkoja, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksyttyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään”.

Myös kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä pesuvedet on tarpeen mukaan esikäsitteltävä puhdistuslaitteistojen toimivuuden turvaamiseksi öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Yleisillä katu- ja tiealueilla peseminen on kielletty, koska se voi aiheuttaa viihtyvyyshaittaa tien käyttäjille tai naapurustolle. Kadulta pesuvedet voivat myös päätyä sadevesiviemärien kautta suoraan vesistöön.

9 § Eläinsuojien, lantavarastojen ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen

YSL 202 § 3 mom 1. kohta.

Ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävät eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittaminen suhteessa asuinkiinteistöihin ja vesistöihin, puroihin ja noroihin ja vastaaviin herkkiin kohteisiin on perusteltua, niiden aiheuttamien hajuhaittojen ja ravinnepäästöjen vuoksi.

litin kunnan alueella uusien eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittamista on tarpeen säännellä, jotta voidaan rajoittaa vesistöihin kohdistuvaa hajakuormitusta sekä ehkäistä naapurustolle aiheutuvia haittoja, kuten haju- tai pölyhaittoja. Vaikka eläinsuoja olisi vanha, mutta eläinsuojatoiminta on ollut lakkautettuna ja aloitetaan uudelleen, katsotaan toiminta uudeksi toiminnaksi.

Hajulähteen etäisyysvaatimuksesta poikkeamisen arvioinnissa huomioidaan toiminnasta aiheutuva haju ja sen leviäminen sekä hajua vähentävät toimenpiteet, tekniikat ja paikalliset olosuhteet hyödyntäen eläinsuoja-asetuksen 138/2019 3 §:n periaatteita. Määräyksestä poikkeaminen voidaan käsitellä rakentamisluvan yhteydessä niin, että rakennusvalvontaviranomainen pyytää lupakäsittelyn yhteydessä lausunnon

ympäristönsuojeluviranomaiselta ja tarvittaessa ympäristöterveysviranomaiselta. Poikkeamista ei voi myöntää ilman ympäristönsuojeluviranomaisen puoltavaa lausuntoa.

Luku 3 Jätteet

10 § Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

YSL 202 § 3 mom 1, 3 ja 6 kohdat; YSL 16 §; YSL 17 §.

1.6.2023 voimaan tulleiden Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaan jätteen hyödyntäminen vaatii aina ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksynnän. Jätteiden hautaaminen maahan on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, josta voi aiheutua myös ympäristön pilaantumista. Määräyksellä halutaan edistää hyödyntämiskelpoisten jätteiden käyttöä maarakentamisessa.

Ammattimainen tai laitospäinen jätteenkäsittely ja jätteen hyödyntäminen vaativat aina ympäristöluvan tai valtioneuvoston ns. MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen. Määräyksessä on todettu, millä edellytyksillä jätettä voi sijoittaa maahan silloin kun kyse on edellä mainittua pienemmästä määrästä.

Määräys koskee sellaista eräiden vaarattomien jätteiden pienimuotoista hyödyntämistä, johon ei tarvita ympäristölupaa, eikä hyödyntäminen kuulu edellä mainitun valtioneuvoston asetuksen soveltamisalaan. Pienimuotoiseksi hyödyntämiseksi katsotaan sellainen hyödyntäminen, joka ei ole ammattimaista tai laitospaista ja kyseessä on yksittäinen hyödyntäminen.

Käytettävän jätteen tulee määräyksen mukaisesti olla maarakentamiseen teknisesti sopivaa, eikä se saa sisältää ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita. Jätettä sisältävä kerros tulee peittää jätteen leviämisen estämiseksi ja tarvittaessa päällystää veden suotautumista vähentävällä materiaalilla.

Betoni-, tiili- ja tuhka-jätteen osalta voidaan edellyttää liukoisuus- ja pitoisuustestien tekemistä, joiden tulokset vaikuttavat esim. päällystämistarpeeseen.

Ympäristönsuojelumääräysten soveltamisalan hyödynnettävien jätteiden raja-arvoina käytetään MARA-asetuksen 843/2017 liitteen 2 raja-arvoja.

Hyödyntämistoimien valmistumista koskevat tiedot ovat tarpeen myöhemmin paljastuvien epäselvyyksien välttämiseksi. Vastuu jätteistä siirtyy kiinteistökaupan yhteydessä uudelle omistajalle

Edellytysten täyttyessäkin ympäristönsuojeluviranomaiselle on annettava valvontaa varten mahdollisuus kieltää tai antaa määräyksiä jätteen sijoittamisesta maaperään, mikäli sijoittamisesta voidaan epäillä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ilmoituksen saatuaan valvontaviranomainen ohjeistaa hankkeeseen ryhtyvää hakemaan toiminnalle

ympäristölupaa tai tekemään MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen valtion valvontaviranomaiselle, mikäli tapaus kuuluu niiden soveltamisalaan.

Jätteen hyödyntäminen pohjavesialueella on kielletty. Jätteen hyödyntämiseen soveltuvissa kohteissa on tarkoituksenmukaista käyttää samaa rajausta kuin MARA-asetuksessa.

Luku 4 Kemikaalien käsittely ja varastointi

Vaaralliseksi luokiteltujen kemikaalien leviäminen ympäristöön tulee ehkäistä ja vahinkotilanteisiin on varauduttava ennalta. Imeytysaineiden on oltava käytössä olevalle aineelle tarkoituksenmukaista, jotta väärän imeytysaineen aiheuttamilta lisävahingoilta vältytään.

11 § Vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien säiliö- ja astiavarastointi

YSL 202 § 3 mom 1 ja 3 kohdat; YSL 7 §; YSL 16 §; YSL 17 §.

Vaarallisten kemikaalien säilyttämistä ja varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Kemikaalien sijoittaminen suoja-altaaseen, josta vuotojen havaitseminen ja poistaminen on mahdollista, on tärkeää maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista. Keskenään reagoivien kemikaalien aiheuttamien vaaratilanteiden estämiseksi ainekohtaiset valuma-altaat ovat tarpeen.

Vaarallisten jätteiden keräämisestä ja varastoinnista määrätään Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä. Vaarallisten jätteiden merkitsemisestä määrätään jätelain 16 §:ssä, jäteasetuksen 7-9 §:ssä. Kemikaalien ja vaarallisten nestemäisten jätteiden varastointia koskevat määräykset suojauksista on tarkoituksenmukaista olla yhdenmukaiset.

Suoja-altaan ja suojakammion rakenteena toimii nestetiivis erikoisbetoni, erikoisasfalttibetoni, korroosiosuojattu teräs, kemikaalin ja kulutusta kestävä muovi tai vastaava aine. Nestetiivis lattia voidaan saavuttaa pinnoittamalla varastotilan lattia nestetiiviiksi tai käyttämällä erikoisasfaltti- tai erikoisbetonipäällysteitä tai kulutusta kestävää muovia tai vastaavaa ainetta.

Mikäli kemikaaleja pääsee vuotamaan viemäriin, se voi aiheuttaa ongelmia jätevesiverkoston toiminnalle ja jätevesien purkupaikalla voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Kemikaalien ja vaarallisten jätteiden vuodot voivat aiheuttaa haittaa viemäriverkostolle ja jäteveden puhdistamolle.

Metallisäiliöiden korjaaminen lasikuitu- tai muovipinnoitteella aiheuttaa merkittävän riskin säiliön kunnolle eikä säiliön kuntoa voida pinnoittamisen jälkeen luotettavasti todentaa.

Pelastuslaitokselle tehtävästä ilmoituksesta kiinteistössä sijaitsevasta vaarallisen kemikaalin varastosta on säädetty Valtioneuvoston asetuksessa (685/2015). Ilmoitusvelvollisuus koskee vain toiminnanharjoittajia.

Varastotilojen lattian siirtymäsäännös on tarpeen määräyksen kohtuullistamiseksi. Usein vanhojen kemikaalivarastojen lattiat ja maaperä niiden olla ovat jo pilaantuneet ja siten kokonaisuudessaan isompi investointi.

Kemikaalisäiliöiden vaatimusten ulottaminen myös vanhoihin säiliöihin on perusteltua niiden aiheuttaman maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi. Siirtymäsäännöksellä kohtuullistetaan määräyksen taloudellisia vaikutuksia. Säiliöiden vuotoriskin katsotaan lisääntyvän 25 vuoden jälkeen.

Pelastuslaitoksen kumppanuusverkoston oppaissa on havainnollistettu toteutusvaihtoehtoja kemikaalien varastointiin ja tankkauspaikoille: Polttonesteiden varastointi maataloilla farmarisäiliöissä (2021), Maatilan kemikaaliturvallisuusopas (2021) sekä Polttonesteiden työmailla ja maastossa tapahtuva varastointi ja tiekuljetus (2021).

12 § Polttonesteiden ja muiden vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien jakelupaikat

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta; YSL 16 §; YSL 17 §.

Pyydetyn ilmoituksen perusteella arvioidaan ympäristöluvan tarve tai voidaan antaa yksittäisiä määräyksiä. Ympäristönsuojelulain 180 §:n perusteella voidaan antaa yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi, kuten hulevesien johtamista öljynerottimen ja sulkuventtiiliäivon kautta. Pohjavesialueella sijaitsevien täyttö- ja jakelupaikkojen vuotojenhallintaan voidaan vaatia kaksinkertaista suojausrakennetta.

Pelastuslaitoksen kumppanuusverkoston oppaissa on havainnollistettu toteutusvaihtoehtoja kemikaalien varastointiin ja tankkauspaikoille: Polttonesteiden varastointi maataloilla farmarisäiliöissä (2021), Maatilan kemikaaliturvallisuusopas (2021) sekä Polttonesteiden työmailla ja maastossa tapahtuva varastointi ja tiekuljetus (2021).

13 § Polttoneste- ja kemikaalisäiliöiden tarkastukset

YSL 202 § 3 mom 1 ja 3 kohdat; YSL 7 §; YSL 16 §; YSL 17 §.

Säiliön kunnosta saa luotettavaa tietoa vain asianmukaisilla tarkastuksilla ja on kustannustehokas tapa ehkäistä säiliöistä aiheutuvia vuotoja. Näin säiliöiden kunnan heikkeneminen voidaan havaita ajoissa ja estää vahinkojen syntyminen.

Määräyksessä määrätään tarkastuksista muilla kuin KTMP 344/1983 soveltamisalaan kuuluvista kemikaalisäiliöistä. Tarkastukset ovat tarpeen myös pohjavesialueen ulkopuolella ehkäisemään maaperän pilaantumista ja kemikaalin johtumista pohjavesialueelle. Kuntoluokitus on sama kuin KTMP:ssä, mutta sen mukaan määräytyvä tarkastustiheys on

joiltain osin harvempi kuin maanalaisilla säiliöillä määräyksen kohtuullistamiseksi. Hitsatun sauman kestävyys on syytä tarkistaa riittävän usein.

Tarkastuksen suorittajalta vaaditaan tehtävän edellyttämää ammattitaitoa, koska tarkastus tehdään erityismittalaitteita käyttäen. Vuotavan säiliön aiheuttama ympäristön pilaantumiseriski on merkittävä, joten tarkastuksen on oltava luotettava.

Siirtymäsäännös on tarpeen määräyksen kohtuullistamiseksi.

14 § Maanalaisten kemikaalisäiliöiden käytöstä poisto

YSL 202 § 3 mom 1 ja 3 kohdat; YSL 7 §; YSL 16 §; YSL 17 §.

Käytöstä poistettu tai poistettava polttoneste- ja kemikaalisäiliö putkistoinen ovat jätelain mukaista jätettä.

Käytöstä poistettujen maanalaisten kemikaalisäiliöiden tarkastus ja puhdistaminen on tarpeen maaperän pilaantumattomuuden ehkäisemiseksi ja varmistamiseksi. Jos säiliö on ehjä, voidaan maaperän pilaantumattomuus todeta aistinvaraisesti säiliön maaperästä poistamisen yhteydessä.

Säiliön ja putkiston nostamisen yhteydessä saattaa tapahtua pilaantumista, mikäli niitä ei ole tyhjennetty ja puhdistettu perusteellisesti. Toisaalta myös öljyä sisältävän säiliön jatkokäsittely on vaikeaa.

Vanhat säiliöt voivat sijaita sellaisessa paikassa, että niitä on teknisesti vaikea tai mahdoton poistaa esim. rikkomatta rakennuksen rakenteita tai aiheuttamatta sortumisvaaraa.

Poikkeusta säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea kirjallisesti ympäristönsuojeluviranomaiselta perustellusta syystä.

Jos säiliö ja/tai suoja-allas sijaitsee sellaisessa paikassa, että sitä on teknisesti mahdotonta poistaa tai että siitä aiheutuu kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle, ympäristönsuojeluviranomainen voi rakennusvalvontaviranomaista kuultuaan myöntää poikkeamisen tästä määräyksestä. Poikkeamispäätös toimitetaan tiedoksi pelastuslaitokselle. Poikkeamista voi hakea kirjallisesti perustellusta syystä ja se voidaan myöntää edellä mainitussa tilanteessa seuraavin ehdoin:

- Säiliö on tarkastettu ja puhdistettu Tukesin valtuuttaman tarkastusliikkeen toimesta ja todettu täysin ehjäksi ja tarkastuspöytäkirja toimitetaan hakemuksen yhteydessä litin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- Täyttö- ja ilmaputket poistetaan ja tulpataan vahinkotäyttöjen estämiseksi.
- Säiliön huoltoluukun kansi on suljettava ja tiivistettävä luotettavalla tavalla.
- Maahan jätetyn säiliön sijaintitieto on säilytettävä kiinteistön asiapapereissa ja tieto on annettava kiinteistön mahdolliselle uudelle omistajalle.
- Kiinteistön omistaja vastaa maahan jätetyn säiliön turvallisuudesta. Puhdistettu säiliö voidaan täyttää hiekalla ehkäisemään säiliön sortumista.

Vastuu maahan jätetystä säiliöstä siirtyy kiinteistön uudelle omistajalle, joten hänelle on annettava siitä tieto määräyksen mukaisesti.

Jos poikkeamisen myöntää rakennusvalvontaviranomainen rakennusjärjestykseen nojaten, on sen päätöksessään huomioitava ympäristönsuojelumääräyksissä esitetyt ehdot poikkeamiselle. Pohjavesialueelle sijoittuvaa poikkeamishakemusta käsitellessään rakennusvalvontaviranomaisen on kuultava ympäristönsuojeluviranomaista.

Luku 5 Päästöt ilmaan

15 § Savuhaittojen ehkäisy

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Savu- ja muiden kaasuhaittojen vähentämiseksi on annettu määräys, jolla pienpolton polttoaineet on rajoitettu kuivaan polttopuuhun ja kielletty vähähappisissa oloissa tapahtuva kitupolttolito. Polttaminen on tehtävä hallitusti niin, että siitä ei aiheudu kohtuutonta naapuruushaittaa.

Jätteen polttamisesta määrätään Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä.

16 § Rakennusten hävittäminen polttamalla

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Kokonaiset rakennukset eivät ole jätelain tarkoittamaa jätettä, joten määräys on tarpeen, jotta voidaan ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Rakennusten polttamisessa vapautuu savukaasuja sekä mahdollisesti myrkyllisiä yhdisteitä. Määräyksellä ei haluta estää pelastusviranomaisen harjoitustoimintaa. Myrkyllisten ja palamattomien materiaalien poistaminen ehkäisee polttamisesta aiheutuvia savukaasupäästöjä ja ympäristöhaittoja.

17 § Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostaminen

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Hiekkapuhalluksessa ja kemiallisen maalinpoiston yhteydessä puhdistettavasta pinnasta irtoaa erilaisia ympäristölle haitallisia yhdisteitä, joiden leviäminen tulee estää.

Määräys hiekkapuhallus- ja muun jätteen keräämisestä ja rakennuspeitteiden käyttämisestä on annettu, ettei vaikeasti kerättävä jäte aiheuta ympäristön viihtyvyyden alenemista tai muuta ympäristön pilaantumista.

Polyklooratut bifenyylit (PCB) ovat pysyvyydeltään ja kertyvyydeltään pahimpia ympäristömyrkyjä, joten PCB:tä sisältävät materiaalit ja laitteet ovat vaarallista jätettä. Myös lyijy on vaaralliseksi jätteeksi luokiteltava myrkyllinen metalli. Samoin kemiallisessa maalinpoistossa käytettävät liuottimet ja työssä syntyvä liuottimia sisältävä maalinpoistojäte

ovat yleensä vaarallisia jätteitä, jotka on kerättävä talteen ja toimitettava vaarallisen jätteen käsittelyyn.

Luku 6 Melu ja tärinä

Melu on yksi yleisimpiä ja tärkeimpiä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentäviä tekijöitä. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee epämiellyttävänä tai häiritsevänä tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle tai hyvinvoinnille haitallista. Melulle altistuminen voi aiheuttaa suoria ja epäsuoria terveyshaittoja häiritsemällä esimerkiksi työntekoa tai nukkumista. Meluavaa toimintaa harjoittavan tulee huolehtia melusta aiheutuvien ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi (aiheuttamisperiaate).

18 § Meluilmoitukset

YSL 118 3 mom; YSL 202 § 3 mom. 2 kohta.

Määräyksellä on ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisesti vapautettu meluilmoituksen tekemisestä tilaisuudet, joiden aiheuttama melu ei pääsääntöisesti ole erityisen häiritsevää tai jotka järjestetään siten, että määräyksissä annetut edellytykset täyttyvät.

Sallittua melutasoa koskeva määräys on tarpeen musiikkimelusta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ja viihtyvyyshaittojen ehkäisemiseksi. Erityisen tarpeellinen määräys on niiden paikkojen läheisyydessä, joissa järjestetään vuosittain useita ulkoilmakonsertteja tai tapahtumia.

Meluhaittaa vähennetään myös tiedottamalla asiasta etukäteen, jolloin melulle altistuvien on mahdollista varautua poikkeukselliseen tilanteeseen. Tiedottaminen on perusteltua myös silloin, kun poiketaan meluilmoitusmenettelystä. (YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.)

Mikäli edellytykset eivät täyty, tapahtumasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus.

Jos melu on erityisen häiritsevää, melu sijoittuu häiriintyvän kohteen lähelle tai muusta erityisestä syystä meluilmoitus voi olla tarpeen melun häiritsevyyden vähentämiseksi.

19 § Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa

YSL 202 § 3 mom. 2 kohta.

Meluavaa toimintaa harjoittavan tulee huolehtia melusta aiheutuvien ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi. Yleisötilaisuuksien järjestäjien tulee olla selvillä toiminnan aiheuttamasta melutasosta ja huolehtia melun riittävästä rajoittamisesta. Äänentoistolaitteiden suuntaamisella ja säädöillä voidaan vaikuttaa merkittävästi naapurustolle aiheutuvaan melutasoon ja melun häiritsevyyteen.

Äänentoistolaitteiden jatkuvasta käytöstä yöaikaan sekä päiväaikaan melulle herkkien häiriintyvien kohteiden läheisyydessä aiheutuu erityistä häiriötä. Siksi määräyksissä on rajoitettu tai osittain kielletty äänentoistolaitteiden jatkuva käyttö tiettyinä kellonaikoina ja herkästi häiriintyvien kohteiden läheisyydessä.

20 § Häiritsevää melua aiheuttavat koneet ja laitteet

YSL 202 § 3 mom. 2 kohta.

Erityisen häiritsevän melun aiheuttamista klo 22–7 sekä sunnuntai- ja juhlapyhäaamuina klo 12 asti on tarpeen ennalta rajoittaa kohtuuttoman haitan ehkäisemiseksi sekä ihmisten riittävän levon takaamiseksi.

Muun muassa kiinteistöjen rakennus-, remontointi-, kunnossapito- ja huoltotyöt aiheuttavat asukkaille erityisen häiritsevää melua etenkin, jos työtä tehdään toistuvasti iltaisin ja öisin. Määräyksillä ohjataan työt tehtäväksi pääsääntöisesti päiväaikaan, jolloin kunnossapidossa ja muissa töissä käytettävien koneiden ja laitteiden melua ei katsota erityisen häiritseväksi.

Poikkeuksena ovat välttämättömät työt, joita ei voida lykätä esimerkiksi liikenneturvallisuuden takia. Silloin tällöin yöaikaan tehtävä välttämätön työ ei aiheuta asukkaille vastaavaa haittaa kuin toistuvasti yöaikaan tehtävä työ.

Luku 7 Muut määräykset

21 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määräykset voivat koskea valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista (3 mom. kohta 6). Erikseen on tiedonantovelvoitteet asetettu öljysäiliöiden osalta ja melua tai tärinää aiheuttavan toiminnan osalta.

Ympäristönsuojelulaissa säädetty valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus on laaja. Ympäristönsuojelulain 172 §:n mukaan viranomaisella on oikeus saada salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta tai toiminnanharjoittajilta. Ympäristönsuojelulain 176 §:n mukaan valvontaviranomainen voi antaa määräyksen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämisestä, jos samalla on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan kiellettyä pilaantumista. Viimeksi mainittu säännös liittyy lain 6 §:n mukaiseen selvilläolovelvollisuuteen, jonka mukaan lähtökohtana on, että kaikille ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavilla toiminnanharjoittajilla on yleinen velvollisuus olla selvillä toimintansa vaikutuksista.

22 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

YSL 202 § 4 mom.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Lähtökohtana on, että määräyksistä poiketaan vain harvoin yksittäistapauksissa. Näissä tapauksissa ympäristönsuojeluviranomainen arvioi asiantuntemuksellaan, onko kyseessä sellainen erityinen syy, jonka perusteella poikkeus voidaan myöntää.

Poikkeaminen käsitellään hallintolain mukaisesti. Ympäristönsuojeluviranomaisen tekemään päätökseen haetaan muutosta siten, kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään muutoksenhausta.

Rakentamislupaan liittyvästä ympäristönsuojelumääräyksestä poikkeaminen on sujuvan asioinnin vuoksi perusteltua toteuttaa lausuntomenettelyllä. Tällöin ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen käsitellään rakentamisluvan yhteydessä.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

23 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamuksista ja pakkokeinoista säädetään ympäristönsuojelulain 18 luvussa ja rangaistussäännöksistä 225 §:ssä.

24 § Voimaantulo

Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta ja muutoksista.